

BASE!Camp: Prečo to robíme?

Zamyslenie pri príležitosti Svetového dňa detí

Aby sa dieťa stalo zdravým dospelým a rozvinulo si sebakontrolu potrebnú na začlenenie do spoločnosti, musí mať možnosť bezpečne zažiť nezávislosť, kompetenciu, hravosť a spontánnosť. Slobodu vyjadrovať svoje emócie a zároveň byť milované, opatrované, dotýkať sa a dôverovať.

Nie je tajomstvom, že mladí ľudia vo verejnej starostlivosti majú túto možnosť len zriedka. Často pochádzajú z prostredia, kde ako deti neboli dobre milovaní. Pre zdravý emocionálny a neurologický vývoj dieťaťa je potrebné zohľadniť a uspokojiť jeho základné fyzické a emocionálne potreby (bezpečie, starostlivosť, prijatie). V niektorých prípadoch sú deti siroty bez rodiny. Niekedy ich rodičia opustia, pretože ich nechcú vychovávať. V mnohých iných prípadoch však nemôžu zostať vo svojej rodine v dôsledku rôznych okolností.

Rodičia, ktorí sú sami vážne znevýhodnení - často sú to tiež deti - napriek svojej snahe a úmyslom nedokážu vychovávať svoje deti. Keď sú deti umiestnené do starostlivosti na ochranu detí, buď budú mať neúnavného a obetavého opatrovníka, ktorý pre ne urobí všetko, alebo nie. Samotný systém nemôže nahradiť bezpečnú a podpornú prítomnosť milujúcej rodiny.

V priebehu rokov sme počuli rôzne príbehy. Jeden, ktorý je šťastný, že ho pustili z rodiny k súrodencom, že ho riadne nakrmili, že nosí čisté oblečenie a že sa mu v škole neposmievajú, lebo smrdí. Iná sa pri každej príležitosti zakráda späť, pretože jej chýba pes a vlastná posteľ a či už je chudoba alebo nie, doma ju mama milovala. Vždy, keď poňho príde polícia, odvedú ho späť s vodítkom, ale už neplače. Dokonca aj to, ktorého mama spáchala samovraždu po odchode sociálneho auta, alebo to, ktoré sa cíti vinné, že je to všetko kvôli nej, pretože nedokázala byť "dobrým dieťaťom", hoci sa veľmi snažila.

Je srdcervúce počúvať tieto príbehy, každý jeden z nich, a všetky majú jedno spoločné: keď sa deťom neposkytujú základné potreby, aby mohli zdravo vyrastať, ich práva sú vážne porušované.

Je rozšíreným omylom, že my ako spoločnosť nemáme v tejto veci žiadnu zodpovednosť, že je to problém niekoho iného, záležitosť niekoho iného, bolesť niekoho iného a že sa nás to netýka. Mylná je aj predstava, že je to vec štátu, a ak systém nefunguje dobre, nemôžeme s tým nič robiť. Týka sa nás to, pretože sú to súčasníci našich detí. Budú spolu žiť, pracovať, cestovať, platiť dane, vychovávať deti a pohybovať sa vo svete. Odteraz ich je 23 000, takže na ich osude záleží. Či dostanú podporu, ktorá im umožní žiť "normálny" život, dokončiť vzdelanie, nájsť si prácu, mať zdravé vzťahy a stať sa prínosnými členmi spoločnosti.

"Zastaviť nežiaduce správanie nie je ľahké," čítam v knihe Insoo Kim Berg, a nech to znie akokoľvek klišé, práve to očakávame od našich detí, keď sa vzdelávajú: zastaviť správanie, ktoré narúša náš svet.

Našou filozofiou v BASE!Camp je vedome sa mu postaviť a predpokladať, že pre svoje správanie majú dobré dôvody. Naš prístup spočíva v tom, že im dáme priestor byť tým, čím sú. Sme pre nich prítomní ako dospelí, ktorí ich nesúdia, ktorí veria každému ich slovu a nespochybujú ich slová. Dospelý, ktorý ich prijíma, vcíti sa do nich a dôveruje im bez toho, aby im hovoril, ako majú žiť. Viac sentimentálne - na to dbáme mimoriadne. Keď sa niekto

necíti dobre, robíme všetko pre to, aby sa domov vrátil oddýchnutý, aj keby to bolo len trochu. Chceme, aby sa cítili lepšie. Výsledkom je, že si uvedomia, že sú talentovaní, milovaní a môžu mať o sebe pozitívny názor. Napriek tomu, že ide o krátke obdobie - len jeden týždeň z roka - znamená to veľa: niečo, na čo si spomenieme, keď sa nad nami zbiehajú mračná, niečo, čo nás dobije, a niečo, na čo sa môžeme tešiť.

Okrem toho máme silnú motiváciu pomôcť znevýhodneným rovesníkom našich detí získať prístup k tým privilegéiam, ktoré iní získavajú tým, že vyrastajú v rodine: pocit spolupatričnosti, spojenia a bezpečia, ktorý z nej vyplýva - samozrejme, popri mnohých ďalších veciach, ktoré rodina môže poskytnúť. Preto sme založili tábor BASE!Camp.

Tábor je špeciálne navrhnutý na podporu terapeutického oddychu a seberealizácie detí a mladých ľudí vyrastajúcich v štátnej starostlivosti. Dosahuje sa to prostredníctvom pozitívnych zážitkov a rozvoja spolupráce na základe zážitkového vzdelávania. Týmto spôsobom preberáme zodpovednosť. A čo vy?

Krisztina Gyöngyösi